

Research Articles

The Influence of Accounting Skills and Digital Accounting Systems on the Job Performance of Accountants in Upper Northern Thailand

อิทธิพลของทักษะด้านการบัญชีและระบบบัญชีดิจิทัลที่ส่งผลต่อผลการ

ปฏิบัติงานของนักบัญชีในภาคเหนือ ตอนบนของประเทศไทย

นัชดา แต่งตามพันธ์^{1*}, ผกามาศ ศรีชัยวงศ์², บุหลัน เครือเป็งกุล³

Natchada Taengtamphan^{1*}, Pakamat Srichaiwong², Bulan Khrueapengkul³

1. คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเนชั่น วิทยาเขตเชียงใหม่

2. คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเนชั่น วิทยาเขตเชียงใหม่

3. คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเนชั่น วิทยาเขตเชียงใหม่

1. Faculty of Interdisciplinary Studies, Nation University, Chiang Mai Campus, Thailand. Email: kayakt20@gmail.com

2. Faculty of Interdisciplinary Studies, Nation University, Chiang Mai Campus, Thailand. Email: Pakamat_kae@nation.ac.th

3. Faculty of Interdisciplinary Studies, Nation University, Chiang Mai Campus, Thailand. Email: Bulan_khr@nation.ac.th

*Corresponding Author E-mail: kayakt20@gmail.com

Received: June 14, 2026; Revised: July 10, 2026; Accepted: August 15, 2026

Abstract

This study aimed to examine (1) the influence of accounting skills on the job performance of accountants and (2) the influence of digital accounting systems on the job performance of accountants in the upper northern region of Thailand. A quantitative research approach was employed. The population comprised professional accountants working in the upper northern region of Thailand. For a large population, the initial sample size was determined at a 95% confidence level with a $\pm 5\%$ margin of error, resulting in a minimum of 385 participants. However, 355 completed questionnaires were obtained and deemed adequate for multiple regression analysis. A multistage sampling technique was employed by stratifying the study area by province and selecting accountants from accounting firms, private-sector organizations, and government agencies that agreed to participate in the study. Data were collected using a structured questionnaire that underwent quality assessment prior to actual data collection. The data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, together with multiple regression analysis to examine the effects of the independent variables on job performance.

The findings revealed that accounting skills, particularly professional competence and information technology skills, had significant positive direct effects on accountants' job performance in terms of work accuracy and achievement of performance goals. Decision-

making skills also had a significant positive direct effect on work accuracy. Regarding digital accounting systems, data collection and data management capabilities had significant positive effects on professional success. Data management capabilities also had significant positive effects on work accuracy and achievement of performance goals, while data collection capabilities had a significant positive effect on the achievement of performance goals. These relationships were statistically significant at the 0.05 and 0.01 levels. The findings indicate that strengthening professional accounting competencies alongside information technology skills and effective application of digital accounting systems can enhance accountants' job performance and professional success in the context of the digital economy.

Keywords: Accounting Skills, Digital Accounting Systems, Job Performance, Accountants, Upper Northern

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) อิทธิพลของทักษะทางการบัญชีที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของนักบัญชี และ (2) อิทธิพลของระบบบัญชีดิจิทัลที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยประชากรคือผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย สำหรับประชากรขนาดใหญ่กำหนดขนาดตัวอย่างเบื้องต้นที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ จำนวนไม่น้อยกว่า 385 คน ทั้งนี้ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 355 ชุด ซึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยแบ่งพื้นที่ตามจังหวัดและคัดเลือกนักบัญชีจากสำนักงานบัญชี สถานประกอบการภาคเอกชน และหน่วยงานภาครัฐที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางการบัญชีด้านความสามารถเชิงวิชาชีพและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลเชิงบวกโดยตรงต่อผลการปฏิบัติงานด้านความถูกต้องของงานและการบรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงาน ขณะที่ทักษะด้านการตัดสินใจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความถูกต้องของงาน สำหรับระบบบัญชีดิจิทัล พบว่าความสามารถด้านการรวบรวมข้อมูลและการจัดการข้อมูลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จในวิชาชีพ โดยความสามารถด้านการจัดการข้อมูลยังมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความถูกต้องของงานและการบรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงาน ส่วนความสามารถด้านการรวบรวมข้อมูลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงานทั้งหมดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ผลการศึกษาสะท้อนว่า การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพควบคู่กับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการประยุกต์ใช้ระบบบัญชีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนสำคัญต่อการยกระดับผลการปฏิบัติงานและความสำเร็จในวิชาชีพของนักบัญชีภายใต้บริบทของเศรษฐกิจดิจิทัล

คำสำคัญ: ทักษะทางการบัญชี, ระบบบัญชีดิจิทัล, ผลการปฏิบัติงาน, นักบัญชี, ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลได้ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงวิชาชีพบัญชีที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนผ่านจากระบบบัญชีแบบดั้งเดิมไปสู่ระบบบัญชีดิจิทัล (Digital Accounting Systems) ซึ่งมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ระบบคลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) ระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) และระบบวางแผนทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning: ERP) เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานด้านบัญชีอย่างแพร่หลาย ส่งผลให้บทบาทของผู้ทำบัญชีไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการบันทึกข้อมูลและจัดทำรายงานทางการเงินเท่านั้น แต่ยังสามารถวิเคราะห์ข้อมูล สนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ และสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่องค์กรภายใต้บริบทของเศรษฐกิจดิจิทัล (Institute of Management Accountants, 2023) ภายใต้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สมรรถนะของผู้ทำบัญชีจึงไม่ได้พิจารณาเฉพาะความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Knowledge) หากแต่ต้องครอบคลุมทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการตัดสินใจ การวิเคราะห์ข้อมูล การประยุกต์ใช้ระบบบัญชีดิจิทัล และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชี เทคโนโลยี และกฎระเบียบทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สภาวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants: IFAC) และ International Accounting Education Standards Board (IAESB) ได้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลควบคู่กับความรู้ทางวิชาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันขององค์กรในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ในบริบทของประเทศไทย ภาครัฐได้ผลักดันการดำเนินงานด้าน Digital Economy และ Thailand 4.0 อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สถานประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเร่งนำระบบบัญชีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลทางการเงิน การจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ การยื่นภาษีออนไลน์ และการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐ ส่งผลให้ผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี การจัดการข้อมูล และการใช้โปรแกรมบัญชีสมัยใหม่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความผิดพลาด เพิ่มความถูกต้องของข้อมูล และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และพะเยา เป็นพื้นที่ที่มีการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจการท่องเที่ยว การบริการ เกษตรแปรรูป และธุรกิจดิจิทัลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความต้องการผู้ทำบัญชีที่มีศักยภาพด้านดิจิทัลเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการจำนวนมากยังประสบปัญหาการประยุกต์ใช้ระบบบัญชีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงผู้ทำบัญชีบางส่วนยังขาดทักษะด้านเทคโนโลยีและการจัดการข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรในยุคดิจิทัล จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรศึกษาว่าปัจจัยด้านทักษะทางบัญชีและระบบบัญชีดิจิทัลส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีมากน้อยเพียงใด

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า งานวิจัยที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับการศึกษาทักษะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือสมรรถนะทางวิชาชีพเป็นรายด้าน ขณะที่งานวิจัยที่ศึกษา

บทบาทร่วมกันของ ทักษะด้านบัญชี และ ระบบบัญชียุคดิจิทัล ต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในบริบทของภาคเหนือตอนบนยังมีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งยังขาดหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สะท้อนบริบทขององค์กรธุรกิจภูมิภาคดังกล่าว ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างเศรษฐกิจและระดับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีแตกต่างจากพื้นที่เมืองขนาดใหญ่ จึงเกิดช่องว่างขององค์ความรู้ ที่ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติม ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาว่า ทักษะด้านบัญชี และ ระบบบัญชียุคดิจิทัล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยอย่างไร ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี สถานประกอบการ สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานกำกับดูแล ในการกำหนดแนวทางพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านบัญชี การออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอน และการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะด้านบัญชีของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาระดับการใช้ระบบบัญชียุคดิจิทัลของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของทักษะด้านบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลของระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

H1 ทักษะด้านวิชาชีพ (Professional Accounting Skills) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

H2 ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Skills) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

H3 ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making Skills) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

H4 ระบบบัญชียุคดิจิทัลด้านการรวบรวมข้อมูล (Digital Data Collection) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

H5 ระบบบัญชียุคดิจิทัลด้านการจัดการข้อมูล (Digital Data Management) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้พัฒนากรอบแนวคิดจาก แนวคิดสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี (Professional Accounting Competency) ของ International Federation of Accountants (IFAC) และ International Education

Standards (IES) ซึ่งอธิบายว่าผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีสมรรถนะที่ครอบคลุมทั้งความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะทางวิชาชีพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าให้แก่องค์กร International Federation of Accountants, (2019) ทั้งนี้ งานวิจัยยังอาศัย ทฤษฎีทรัพยากรขององค์กร (Resource-Based View: RBV) ของ Barney (1991) ซึ่งเสนอว่าความรู้ ความสามารถ และทักษะของบุคลากรเป็นทรัพยากรเชิงกลยุทธ์ที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกัน Technology–Organization–Environment (TOE) Framework ของ Tornatzky & Fleischer (1990) อธิบายว่าการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ภายในองค์กรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและสนับสนุนการสร้างคุณค่าขององค์กร จากการสังเคราะห์วรรณกรรม ผู้วิจัยกำหนด ทักษะด้านบัญชี (Accounting Skills) เป็นตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ทักษะด้านวิชาชีพ (Professional Skills) ซึ่งสะท้อนความรู้ ความเชี่ยวชาญ และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพขององค์กร International Federation of Accountants, (2019); (Institute of Management Accountants, 2023)) (2) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Skills) ซึ่งครอบคลุมความสามารถในการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี โปรแกรมบัญชี ระบบ ERP และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและ (3) ทักษะด้านการตัดสินใจ (Decision-making Skills) ซึ่งหมายถึงความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินทางเลือก และการใช้สารสนเทศทางบัญชีเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจขององค์กร ด้านระบบบัญชียุคดิจิทัล (Digital Accounting Systems) ผู้วิจัยพัฒนารอบแนวคิดจากทฤษฎีระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems: AIS) ของ Romney and Steinbart (2021) และแนวคิด Digital Transformation โดยกำหนดองค์ประกอบสำคัญ 2 ด้าน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล (Digital Data Collection) ซึ่งเน้นความครบถ้วน ความถูกต้อง และความรวดเร็วของข้อมูล และการจัดการข้อมูล (Digital Data Management) ซึ่งครอบคลุมการจัดเก็บ ประมวลผล วิเคราะห์ และรักษาความปลอดภัยของข้อมูล เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการตัดสินใจขององค์กร (Romney & Steinbart, 2021; Deloitte, 2023) สำหรับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี (Accountants' Job Performance) ผู้วิจัยอ้างอิงแนวคิดของ Campbell (1990) และ Koopmans et al. (2014) ซึ่งอธิบายว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากความรู้ ทักษะ และความสามารถของบุคลากร โดยกำหนดองค์ประกอบของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้องของงาน (Work Accuracy) การบรรลุเป้าหมาย (Goal Achievement) และความสำเร็จในวิชาชีพ (Professional Success) จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอกรอบแนวคิดที่อธิบายว่า ทักษะด้านบัญชีและระบบบัญชียุคดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี โดยทักษะของบุคลากรทำหน้าที่เป็นทรัพยากรเชิงกลยุทธ์ ขณะที่ระบบบัญชียุคดิจิทัลเป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินงาน ทั้งสองปัจจัยร่วมกันช่วยยกระดับคุณภาพ ความถูกต้อง ความรวดเร็ว และประสิทธิผลของการปฏิบัติงานในบริบทของวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ทักษะด้านบัญชี ได้แก่ ด้านวิชาชีพ
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการตัดสินใจ
ระบบบัญชียุคดิจิทัล

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี
ความถูกต้องของงาน
การบรรลุเป้าหมาย
ความสำเร็จในวิชาชีพ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาระดับทักษะด้านบัญชี ระบบบัญชียุคดิจิทัล และอิทธิพลของปัจจัยดังกล่าวที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ข้อมูลถูกรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Five-point Likert Scale)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการภายในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน พะเยา และแม่ฮ่องสอนเนื่องจากจำนวนประชากรมีขนาดใหญ่และไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ของ Cochran (1977) สำหรับประชากรขนาดใหญ่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดตัวอย่างไม่น้อยกว่า 385 คน อย่างไรก็ตาม สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์ได้จำนวน 355 ชุด ซึ่งเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ด้วยการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ตามข้อเสนอแนะของ Hair et al. (2022) การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้ การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยแบ่งพื้นที่ตามจังหวัด จากนั้นเลือกผู้ทำบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี สถานประกอบการเอกชน และหน่วยงานภาครัฐที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่พัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ทักษะด้านบัญชี (Accounting Skills) ประกอบด้วย 3 ด้านทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะด้านการตัดสินใจ จำนวนประมาณ 15 ข้อ ตอนที่ 3 ระบบบัญชียุคดิจิทัล (Digital Accounting Systems) ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูล การจัดการข้อมูล จำนวนประมาณ 10 ข้อ ตอนที่ 4 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี (Job

Performance) ประกอบด้วยความถูกต้องในการปฏิบัติงาน การบรรลุเป้าหมายของงาน ความสำเร็จในวิชาชีพ จำนวนประมาณ 15 ข้อ ข้อคำถามทุกข้อใช้มาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ท 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผลการตรวจสอบพบว่า ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 0.50 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ทำบัญชีที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า ทักษะด้านบัญชี = 0.903 ระบบบัญชียุคดิจิทัล = 0.895 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน = 0.918 รวมทั้งฉบับ = 0.926 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง (Hair et al., 2022)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์ระดับของตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ทักษะด้านบัญชี ระบบบัญชียุคดิจิทัล และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และข้อที่ 2

3. วิเคราะห์อิทธิพลของ ทักษะด้านบัญชี และ ระบบบัญชียุคดิจิทัล ที่มีต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี โดยใช้ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 และข้อที่ 4 และทดสอบสมมติฐานการวิจัย H1–H5 ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของแบบจำลอง ได้แก่ การตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยพิจารณาค่า Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ซึ่งพบว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ การรายงานผลการวิเคราะห์การถดถอยประกอบด้วย ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized Beta Coefficient: β), ค่า t, ค่า p-value, ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R^2) ค่า Adjusted R^2 และ ค่า F ของแบบจำลอง โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้ สมมติฐานจะได้รับการสนับสนุนเมื่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานและมีค่า $p < .05$

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย จำนวน 355 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31–40 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีมากกว่า 5 ปี โดยปฏิบัติงานในบริษัทเอกชน สำนักงานบัญชี และหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการในการปฏิบัติงานด้านบัญชีและมีความคุ้นเคยกับระบบบัญชีดิจิทัล

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับทักษะด้านบัญชีของผู้ทำบัญชี

ลำดับ	ทักษะด้านบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ระดับ
1	ทักษะด้านการตัดสินใจ	3.68	สูง
2	ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.60	สูง
3	ทักษะด้านวิชาชีพ	3.57	สูง
4	ทักษะด้านบัญชีโดยรวม	3.62	สูง

ผลการวิเคราะห์พบว่า ทักษะด้านบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับสูง (Mean = 3.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทักษะด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (Mean = 3.68) รองลงมาคือ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Mean = 3.60) และ ทักษะด้านวิชาชีพ (Mean = 3.57) แสดงให้เห็นว่าผู้ทำบัญชีให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจประกอบการปฏิบัติงาน รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับการใช้ระบบบัญชียุคดิจิทัลของผู้ทำบัญชี

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
1	การจัดการข้อมูล	4.04	0.915
2	การรวบรวมข้อมูล	3.93	0.984
3	การจัดการข้อมูล	3.79	0.922
4	การรวบรวมข้อมูล	3.51	1.117

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบบัญชียุคดิจิทัล พบว่า ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับสูงทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51–4.04 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.915–1.117 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดการข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (Mean = 4.04, SD = 0.915) รองลงมา ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล (Mean = 3.93, SD = 0.984) และการจัดการข้อมูลอีกหนึ่งรายการ (Mean = 3.79, SD = 0.922) แสดงให้เห็นว่าผู้ทำบัญชีมีความสามารถในการใช้ระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อจัดเก็บ ประมวลผล และบริหารข้อมูลทางบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การรวบรวมข้อมูลรายการหนึ่ง (Mean = 3.51, SD = 1.117) แม้ว่าจะยังอยู่ในระดับสูง แต่สะท้อนว่าการรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งหรือการเชื่อมโยงข้อมูลอัตโนมัติอาจยังเป็นประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

รายการประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี	(M)	(SD)	ระดับ
ความสำเร็จในวิชาชีพ	4.04	0.907	สูง
ความถูกต้องของงาน	3.74	1.010	สูง
ความถูกต้องของงาน	3.73	1.008	สูง
การบรรลุเป้าหมายของงาน	3.44	1.009	สูง
โดยรวม	3.44–4.04	0.906–1.010	สูง

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี พบว่า โดยรวมอยู่ใน ระดับสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.44–4.04 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.906–1.010 แสดงให้เห็นว่าผู้ทำบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านความถูกต้องของงาน การบรรลุเป้าหมาย และความสำเร็จในวิชาชีพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความสำเร็จในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 4.04, SD = 0.907) รองลงมา ได้แก่ ความถูกต้องของงาน (Mean = 3.74, SD = 1.010) และ ความถูกต้องของงาน อีกหนึ่งรายการ (Mean = 3.73, SD = 1.008) สะท้อนให้เห็นว่าผู้ทำบัญชีมีความเชื่อมั่นในศักยภาพการปฏิบัติงานของตน และสามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรได้ ในขณะที่รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การบรรลุเป้าหมายของงาน รายการหนึ่ง (Mean = 3.44, SD = 1.009) แม้ว่าจะยังอยู่ในระดับสูง แต่สะท้อนว่าการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายภายใต้ข้อจำกัดด้านเวลา ทรัพยากร หรือการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ยังเป็นประเด็นที่สามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นขององค์ประกอบที่ศึกษา

ตัวแปร	องค์ประกอบ	จำนวน	Mean	ระดับ	อันดับ	ค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean)	ค่าเฉลี่ยต่ำสุด (Mean)
ทักษะด้านบัญชี	ทักษะด้านวิชาชีพ	5	3.57	สูง	7	3.78	3.36
	ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4	3.60	สูง	6	3.65	3.51
	ทักษะด้านการตัดสินใจ	6	3.68	สูง	4	3.93	3.45

ระบบบัญชี ดิจิทัล	การรวบรวมข้อมูล	6	3.67	สูง	5	3.93	3.51
	การจัดการข้อมูล	6	3.75	สูง	2	4.04	3.53
ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน	ความถูกต้องของ งาน	3	3.72	สูง	3	3.74	3.68
	การบรรลุ เป้าหมาย	4	3.53	สูง	8	3.69	3.44
	ความสำเร็จใน วิชาชีพ	3	3.76	สูง	1	4.04	3.54

การวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัย

การทดสอบสมมติฐานการวิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาอิทธิพลของทักษะด้านบัญชีและระบบบัญชีดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) ค่า t และค่า p -value ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สมมติฐาน	ความสัมพันธ์	β	t	p -value
H1	ทักษะด้านวิชาชีพ → ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	0.31	4.62	< .001
H2	ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ → ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	0.27	4.18	< .001
H3	ทักษะด้านการตัดสินใจ → ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	0.35	5.07	< .001
H4	การรวบรวมข้อมูล → ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	0.19	3.94	< .001
H5	การจัดการข้อมูล → ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	0.22	4.21	< .001

ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งตัวมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่งผลให้สมมติฐานการวิจัยทั้ง 5 ข้อได้รับการสนับสนุน เมื่อพิจารณาเป็นรายสมมติฐาน พบว่า

สมมติฐานทั้ง 5 ข้อได้รับการยอมรับ โดยพบว่า ทักษะด้านวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศ การตัดสินใจ การรวบรวมข้อมูล และการจัดการข้อมูล ล้วนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) โดย ทักษะด้านการตัดสินใจมีอิทธิพลสูงสุด ($\beta = 0.35$) รองลงมา ได้แก่ ทักษะด้านวิชาชีพ ($\beta = 0.31$) เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\beta = 0.27$) การจัดการข้อมูล ($\beta = 0.22$) และการรวบรวมข้อมูล ($\beta = 0.19$) ตามลำดับ สะท้อนว่าการพัฒนาทักษะควบคู่กับการใช้ระบบบัญชีดิจิทัลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีได้อย่างมีนัยสำคัญ

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับทักษะด้านบัญชีของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยมีระดับทักษะด้านบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะด้านการตัดสินใจ สะท้อนให้เห็นว่าผู้ทำบัญชีตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะทางวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (Continuing Professional Development: CPD) และการปรับตัวต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพบัญชีของ IFAC และแนวคิดทุนมนุษย์ของ Becker (1964) ที่อธิบายว่าการลงทุนในการพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานและสร้างคุณค่าให้แก่องค์กร

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาระดับการใช้ระบบบัญชียุคดิจิทัลของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีมีระดับการใช้ระบบบัญชียุคดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งด้านการรวบรวมข้อมูลดิจิทัลและการจัดการข้อมูลดิจิทัล สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรส่วนใหญ่ได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว ความถูกต้อง และประสิทธิภาพในการจัดทำข้อมูลทางการเงิน รวมทั้งสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดระบบสารสนเทศทางการบัญชีของ Romney & Steinbart (2021) และกรอบ Technology–Organization–Environment (TOE) ของ Tornatzky และ Fleischer (1990) ซึ่งอธิบายว่าการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินงานจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรและสนับสนุนการดำเนินงานทางธุรกิจในยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาอิทธิพลของทักษะด้านบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ทักษะด้านวิชาชีพมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่าผู้ทำบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีคุณภาพ ส่งผลให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมสูงขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Theory) ของ Becker (1964) และกรอบมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพบัญชี (International Education Standards: IES) ของ IFAC ซึ่งระบุว่าความรู้ ทักษะ และสมรรถนะทางวิชาชีพเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Nguyen and Tran (2022) และ Santos et al. (2023) ที่พบว่าการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีและคุณภาพของรายงานทางการเงิน Creswell & Plano Clark, (2018)

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อศึกษาอิทธิพลของระบบบัญชียุคดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระบบบัญชียุคดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่าการนำระบบบัญชีดิจิทัลมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นการรวบรวมข้อมูลดิจิทัล การจัดการข้อมูลดิจิทัล และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประมวลผลข้อมูลทางบัญชี ช่วยเพิ่มความรวดเร็ว ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน ลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดระบบสารสนเทศทางการบัญชีของ Romney และ Steinbart (2021) และกรอบ Technology–Organization–Environment (TOE)

ของ Tornatzky และ Fleischer (1990) ซึ่งอธิบายว่าการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับประสิทธิภาพขององค์กร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Vial (2021) และ Deloitte (2023) ที่รายงานว่า การเปลี่ยนผ่านสู่ระบบบัญชีดิจิทัลและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ลดต้นทุน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กร ในบริบทของผู้ทำบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผลการศึกษาส่งเสริมให้เห็นว่าการลงทุนด้านระบบบัญชีดิจิทัลและการพัฒนาศักยภาพผู้ใช้งานควบคู่กัน เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

งานวิจัยนี้พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในยุคดิจิทัลเกิดจากการบูรณาการระหว่าง ทักษะด้านบัญชี และ ระบบบัญชียุคดิจิทัล โดยทักษะวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการตัดสินใจ เป็น สมรรถนะหลัก (Core Competencies) ขณะที่ระบบบัญชียุคดิจิทัลด้านการรวบรวมและจัดการข้อมูลเป็น กลไกสนับสนุน (Digital Enabler) ที่ช่วยลดข้อผิดพลาด เพิ่มความเร็ว และสนับสนุนการตัดสินใจ จึงนำเสนอกรอบ “Accounting Competency–Digital Accounting System–Job Performance Framework” ซึ่งเสนอให้พัฒนาทั้งสมรรถนะของผู้ทำบัญชีและระบบบัญชียุคดิจิทัลควบคู่กัน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัลอย่างยั่งยืน ทั้งยังประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคลากร หลักสูตรบัญชี และนโยบาย Digital Transformation ขององค์กรได้

สรุป

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ทักษะทางบัญชีและระบบบัญชีดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยพบว่า ความสามารถเชิงวิชาชีพและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความถูกต้องของงานและการบรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงาน ขณะที่ทักษะด้านการตัดสินใจมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความถูกต้องของงาน ผลดังกล่าวสะท้อนว่า นักบัญชีในบริบทดิจิทัลจำเป็นต้องมีทั้งความรู้และความสามารถทางวิชาชีพ ควบคู่กับความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการตัดสินใจอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ความสามารถด้านการรวบรวมข้อมูลและการจัดการข้อมูลภายใต้ระบบบัญชีดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลลัพธ์ด้านการปฏิบัติงานและความสำเร็จในวิชาชีพ โดยเฉพาะความสามารถด้านการจัดการข้อมูลซึ่งมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความถูกต้องของงาน การบรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงาน และความสำเร็จในวิชาชีพ ขณะที่ความสามารถด้านการรวบรวมข้อมูลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงาน ข้อค้นพบดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของระบบบัญชีดิจิทัลไม่ได้ขึ้นอยู่กับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักบัญชีในการรวบรวม จัดการ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

ในเชิงวิชาการ ผลการศึกษานี้มีส่วนช่วยขยายองค์ความรู้ด้านการบัญชีดิจิทัลและการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชี โดยแสดงให้เห็นเชิงประจักษ์ว่า ผลการปฏิบัติงานของนักบัญชีภายใต้บริบทการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลเกิดจากการผสมระหว่างสมรรถนะทางวิชาชีพกับความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และการจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อค้นพบจึงสนับสนุนมุมมองที่ว่า การพัฒนาวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลควรมุ่งพัฒนาสมรรถนะเชิงบูรณาการ ไม่จำกัดเฉพาะความรู้ด้านบัญชี แต่ควรครอบคลุมทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการข้อมูล และการตัดสินใจทางวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

องค์กรและผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะนักบัญชีอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการความรู้ทางบัญชี ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการข้อมูล และการตัดสินใจ ควบคู่กับการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มความถูกต้อง ประสิทธิภาพ และความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ขณะเดียวกัน สถาบันอุดมศึกษา และองค์กรวิชาชีพควรปรับหลักสูตรและการพัฒนาวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการด้านดิจิทัล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังภูมิภาคอื่นหรือระดับประเทศ และศึกษาเปรียบเทียบตามประเภทและขนาดขององค์กร รวมทั้งเพิ่มตัวแปรด้านความพร้อมทางดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล และการยอมรับเทคโนโลยี นอกจากนี้ ควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพหรือการวิจัยแบบผสมผสาน และการวิจัยแบบตามยาว เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการและกลไกของสมรรถนะนักบัญชีในบริบทดิจิทัลได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Barney, J. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99–120. <https://doi.org/10.1177/014920639101700108>
- Becker, G. S. (1964). *Human capital: A theoretical and empirical analysis, with special reference to education*. University of Chicago Press.
- Campbell, J. P. (1990). *Modeling the performance prediction problem in industrial and organizational psychology*. In M. D. Dunnette & L. M. Hough (Eds.), *Handbook of industrial and organizational psychology* (2nd ed., Vol. 1, 687–732). Consulting Psychologists Press.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling techniques* (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2018). *Designing and conducting mixed methods research* (3rd ed.). Sage Publications.
- Deloitte. (2023). Finance and accounting digital transformation trends. Deloitte Insights.

- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2022). *Multivariate data analysis (9th ed.)*. Cengage Learning.
- International Federation of Accountants. (2019). *Handbook of international education standards*. International Federation of Accountants. <https://www.ifac.org>
- Institute of Management Accountants. (2023). *IMA competency framework*. Institute of Management Accountants. <https://www.imanet.org>
- Koopmans, L., Bernaards, C. M., Hildebrandt, V. H., van Buuren, S., van der Beek, A. J., & de Vet, H. C. W. (2014). Improving the Individual Work Performance Questionnaire using Rasch analysis. *Journal of Applied Measurement*, 15(2), 160–175.
- Romney, M. B., & Steinbart, P. J. (2021). *Accounting information systems (15th ed.)*. Pearson.
- Tornatzky, L. G., & Fleischer, M. (1990). *The processes of technological innovation*. Lexington Books.
- Vial, G. (2021). Understanding digital transformation: A review and a research agenda. *Managing Digital Transformation*, 13(1), 13–66.